

IZVOARELE

ZIAR DE INTERES LOCAL AL PRIMĂRIEI ORAȘ BORSEC

Ediția VII. Octombrie 2021

NOI RESTRICȚII AU INTRAT ÎN VIGOARE **4.**
DIN 25 OCTOMBRIE!

O ALEE TERAPEUTICĂ
A FOST AMENAJATĂ ÎN POIANA ZĂNELOR

5.

SE POT DEPUNE CERERILE
PENTRU AJUTORUL DE ÎNCĂLZIRE

6.

AM PREZENTAT PLANUL DE MOBILITATE ȘI STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI

foto: statiuneaborsec.ro

Construcția parcarilor și dezvoltarea transportului public ar fi unele dintre tendințele de dezvoltare ale orașului Borsec. În cadrul consultării publice organizate marți în sala de ședință a primăriei, a fost prezentat noul plan de mobilitate durabilă al orașului și strategia de dezvoltare.

„Avem în față două documente care stau la baza dezvoltării în anii următori”- a declarat primarul József Mik la începutul întâlnirii. După cum a explicat edilul, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) aprobat de Comisia Europeană pentru România, Borsecul poate primi cel puțin 2,8 milioane de lei, iar prin această sumă vor putea fi implementate mai multe proiecte care vor îmbunătăți semnificativ mobilitatea urbană. Potrivit primarului, una dintre cele mai presante probleme din

oraș este asigurarea locurilor de parcare, respectiv problema transportului public local. Cele două planuri oferă soluții concrete pentru rezolvarea acestora.

Inginerii firmei de consultanță TTL Planning din București au examinat starea actuală a mobilității locale și au realizat și un chestionar în rândul populației pe această temă. Din datele obținute reiese faptul că 90% dintre respondenți au cel puțin o mașină în proprietate și aproximativ două treimi din transportul zilnic în

interiorul orașului este realizat cu mașina. De asemenea, din analiză reiese faptul că strada Gheorghe Doja și strada Topliței sunt cele mai aglomerate din punct de vedere al mobilității locale.

Experții au întocmit, de asemenea, o listă de investiții, iar punerea în aplicare a acestora ar facilita în mod semnificativ modificarea caracteristicilor de mobilitate. Primarul József Mik a declarat că zeci de locuri de parcare vor fi amenajate în perioada următoare.

(continuare pe pagina 2.)

(continuare de pe pagina 1.)

O parcare ar urma să fie amenajată pe terenul aflat vizavi de stația de alimentare de la intrarea dinspre Toplița, terenul respectiv fiind în proprietatea primăriei. Această parcare ar putea servi drept oprire pe termen lung pentru turiști, iar aceștia ar ajunge în partea de stațiune a localității cu mijloacele de transport în comun, dezvoltarea acestora fiind una dintre prioritățile anilor următori. După cum am putut afla, o parcare de 200 de locuri va fi amenajată lângă pârtia de schi, o facilitate similară va fi amenajată în apropierea centrului wellness în construcție. De asemenea, se vor amenaja locuri de parcare pe spațiile publice din jurul blocurilor. În același timp, există planuri de a construi cel puțin două stații de încărcare electrică pentru autoturisme, iar municipalitatea ar crea și posibilitatea închirierii de biciclete și scutere electrice.

În a doua parte a forumului, primarul Mik József a prezentat Strategia integrată de dezvoltare urbană 2021-

2027. Primarul a subliniat că în realizarea documentației strategiei nu au luat parte experți din sfera privată, ci a fost elaborată de personalul primăriei. Edilul a subliniat că demografia orașului este îngrijorătoare, deoarece populația a scăzut constant în ultimii douăzeci de ani. Acest lucru este asociat cu o natalitate foarte scăzută. De asemenea, a considerat ca fiind îngrijorătoare și situația din domeniul educației: de exemplu, numărul copiilor înscriși la grădiniță în patru ani s-a înjumătățit, iar numărul școlarilor este în continuă scădere. În opinia sa, și la nivel guvernamental, planurile de dezvoltare trebuie să aibă în vedere aceste probleme. O altă problemă evidențiată a fost lipsa investițiilor din capital privat în localitate.

În timpul realizării acestei strategii s-a cerut și părerea populației sub forma unui chestionar, astfel a rezultat că izvoarele de apă minerală carbogazoasă, pârtia de schi și de bob de vară au fost considerate punctele forte ale orașului.

Majoritatea celor chestionați au identificat ca puncte slabe clădirile în paragină, curățenia publică și numărul scăzut de unități de cazare și masă. Primarul a subliniat că pentru anii următori s-au stabilit trei direcții majore de dezvoltare: dezvoltarea turismului, dezvoltarea economiei locale și îmbunătățirea calității vieții. Proiectele care vor fi implementate vor urma aceste direcții. Despre planurile concrete de dezvoltare vă vom informa pe parcursul săptămânilor următoare.

„Atât planul de mobilitate, cât și strategia de dezvoltare sunt documente de bază, fără de care fondurile UE nu ar putea fi solicitate în perioada următoare. Scopul nostru este de a beneficia cât mai mult de oportunitățile oferite de PNRR și de Programul Operațional Regional”, a subliniat primarul Mik József în cadrul consultării publice.

Cele două strategii menționate pot fi studiate în detaliu pe site-ul localității (Orasulborsec.ro).

Rédai Botond

PARABOLA BOGATULUI NEMILOSTIV ȘI A SĂRACULUI LAZĂR

Sfânta Evanghelie din a XXII-a duminică după Rusalii ne aduce înaintea noastră, ca temă de meditație, judecata pe care fiecare om o va întâmpina imediat după moarte, care este numită și judecată particulară, spre deosebire de a doua judecată, Judecata de Apoi sau judecata finală, care va avea loc după învierea morților. Această pildă despre judecata particulară ne dăruiește, așadar, o lumină mântuitoare privind rostul vieții noastre pe pământ.

Pilda Mântuitorului Iisus Hristos, prezentată de Sfântul Evanghelist Luca, este alcătuită din două tablouri care ilustrează situațiile și stările diferite în care se află două persoane, înainte și după trecerea din viața pământească.

În primul tablou al pildei, ne sunt prezentați doi oameni aflați în stări sociale și spirituale diferite, care-și duceau existența lor terestră în moduri opuse: unul în belșug și veselie, celălalt în sărăcie și suferință.

(continuare pe pagina 3.)

(continuare de pe pagina 2.)

În al doilea stadiu ni se prezintă sufletele celor doi, după moartea lor fizică, adică două stări opuse: una de fericire, cealaltă de întristare și suferință.

Evangelhia lasă să se înțeleagă în mod clar că Dumnezeu respectă libertatea omului de a trăi după cum îi dictează conștiința, împlinind sau încălcând voia lui Dumnezeu, iubind sau disprețuind pe oameni. Însă, în același timp, suntem și atenționați că faptele săvârșite în timpul vieții vor fi puse în lumină și vor fi evaluate după toate consecințele pe care le-au produs. Din această pildă a Mântuitorului aflăm cât de mare este valoarea vieții pământești, care, deși este trecătoare, totuși de ea depinde fericirea sau nefericirea noastră veșnică.

Bogatul este personajul negativ al parabolei. Nu pentru că este bogat, ci pentru că-și folosește bogăția numai pentru sine. El „se îmbrăca în porfiră și în vison”, adică în hainele care în acea vreme erau cele mai luxoase și cele mai scumpe. Porfira își datora denumirea vopselei roșii care se extrăgea dintr-o moluscă marină și se folosea pentru veșmântul de deasupra, iar visonul era o țesătură fină din in egiptean, folosită pentru veșmintele de dedesubt. Cele două cuvinte apar împreună și în alte texte biblice (Prov 31, 22; Apoc 18, 12.16).

În contrast cu el apare omul sărac și

„plin de bube” care zăcea la poarta casei lui. Săracul este numit Lazăr, nume care în ebraică înseamnă „Dumnezeu m-a ajutat” sau „Dumnezeu este ajutorul meu”. Numele se potrivește foarte bine acestui om, căruia Dumnezeu i-a răsplătit suferințele. Lazăr era grav bolnav și nu avea cum să-și câștige pâinea. Sta la poarta casei din care răsunau zgomotele ospetelor zilnice, „poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului”. Parabola nu redă vreun cuvânt de-al lui Lazăr. Ea lasă impresia că acest om și-a purtat fără murmur și cu deplină încredere în Dumnezeu crucea suferinței și a lipsurilor. De aceea, desigur, a și fost răsplătit în viața de dincolo. Nu sărăcia în sine este o virtute, cum nici bogăția în sine nu este pricină de pedeapsă. Nu pentru sărăcie a fost răsplătit Lazăr, ci pentru credința și răbdarea sa. Iar bogatul a fost pedepsit pentru egoismul său, pentru lipsa sa de iubire și de milă față de aproapele.

Într-adevăr, al doilea tablou al parabolei indică o inversare completă a situației. A murit mai întâi săracul și sufletul său a fost dus de îngeri „în sânul lui Avraam”. Credința că sufletele dreptilor sunt duse în rai de îngeri era prezentă în iudaism, cum o arată un targum la Cântarea Cântărilor 4, 12. Iar expresia „în (sau: la) sânul lui Avraam”, un sinonim pentru

„rai”, arată că în lumea de dincolo Lazăr își odihnește capul la sânul credinciosului Avraam, ca un copil în brațele atotuibitoare ale tatălui său, bucurându-se de aceeași fericire ca și el. Dimpotrivă, în ce privește moartea bogatului, parabola nu ne spune nimic altceva decât că „a fost înmormântat”. El a avut parte, desigur, de o înmormântare fastuoasă, pe măsura „slavei” sale pământești.

Deși nu este intenția principală a acestei parabole de a ne da o învățătură eshatologică, totuși ea ne arată că încă înainte de învierea trupurilor și de judecata de obște sufletele celor morți sunt răsplătite sau pedepsite, după cele săvârșite în viață. Bogatul nu ajunsese încă în „gheenă”; dar „locuința morților” (șeolul, iadul) îi era deja un loc de chin cumplit. Dimpotrivă, pentru Lazăr, fericirea veșnică a și început; și există o „prăpastie mare” între locul în care petrece sufletul bogatului.

Bogatul nemilostiv se adresează patriarhului Avraam, încercând să-i salveze pe ai săi, care trăiau pe pământ tot așa cum trăise și el, adică în egoism, lăcomie și nemilostivire, în nepăsare duhovnicească și negrijă față de mântuirea sufletului. Însă, acum totul era prea târziu, întrucât numai timpul vieții pe pământ este timpul pocăinței și al trecerii de la lăcomie la milostivire.

Fragmentul evanghelic se încheie cu aceste cuvinte ale lui Avraam care răspunde cererii bogatului de a trimite un mesager fraților săi: „dacă nu ascultă pe Moise și pe prooroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți”. Și, într-adevăr, știm că un alt Lazăr, fratele Martei și al Mariei, a fost înviat din morți de către Hristos (cf. Ioan 11, 1-44), dar cei împietriți la inimă, deși au văzut minunea cu ochii lor trupești, n-au crezut că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Mesia Cel vestit de prooroci. Aceasta ne convinge că, pentru a crede în Dumnezeu și a împlini voia Lui, nu avem nevoie de minuni, ci doar să ascultăm și să împlinim în viață Cuvântul lui Dumnezeu din Sfintele Scripturi, pentru a dobândi mântuirea.

NOI RESTRICȚII AU INTRAT ÎN VIGOARE DIN 25 OCTOMBRIE!

Noile restricții decise de Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) prevăd instituirea carantinei de noapte, între orele 22.00 și 05.00, închiderea magazinelor la ora 21 și accesul în timpul zilei în centrele comerciale sau alte magazine doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală.

În acest ultim caz fac excepție unitățile de alimentație publică în care doar se comercializează produse alimentare și băuturile alcoolice sau nealcoolice dispuse în afara centrelor comerciale, târgurile, bălciurile și talciocurile.

Iată un rezumat al celor mai importante restricții:

- **interzicerea, pentru o perioadă de 30 zile, circulației persoanelor în afara locuinței/gospodăriei** în intervalul orar 22,00-05,00, cu anumite excepții;

- **interzicerea, pentru o perioadă de 30 zile, desfășurării activității operatorilor economici care activează în domeniul comerțului/prestărilor de servicii în spații închise și/sau deschise, în intervalul orar 21,00-05,00;**

- activitatea restaurantelor, cafenelelor etc. în interiorul clădirilor și la terase să fie permisă până la 50% din capacitatea maximă a spațiului, în intervalul orar 05,00-21,00;

- **interzicerea activității în baruri,**

cluburi și discoteci pentru o perioadă de 30 zile, precum și organizarea și desfășurarea evenimentelor private (nunți, botezuri, mese festive etc.), a concertelor și spectacolelor;

- interzicerea participării spectatorilor la competițiile sportive;

- **accesul la toate activitățile și evenimentele organizate în perioada de 30 de zile conform prezentei hotărâri, să fie permis doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală;**

- organizarea programului de lucru în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu pentru cel puțin 50% din angajați;

- accesul vizitatorilor în toate instituțiile publice centrale și locale, operatorilor economici, care funcționează în clădiri de birouri private, să fie permis doar persoanelor care fac dovada vaccinării, trecerii prin boală în ultimele 180 de zile sau testării;

- abilitarea Ministerului Educației în vederea emiterii ordinului de ministru privind modificarea structurii anului școlar 2021-2022;

- instituirea obligativității purtării măștii de protecție, în toate spațiile publice închise și deschise, precum și la locul de muncă și în mijloacele de transport în comun.

Excepțiile la carantina de noapte:

- deplasarea persoanelor care sunt vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv persoanele care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2;
- deplasarea persoanelor în interes profesional, inclusiv între locuință/gospodărie și locul/locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi;
- deplasarea persoanelor pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță, precum și pentru achiziționarea de medicamente;
- deplasări ale persoanelor în afara localităților ale persoanelor care sunt în tranzit sau efectuează călătorii al căror interval orar se suprapune cu perioada interdicției, cum ar fi cele efectuate cu avionul, trenul, autocarul sau alte mijloace de transport de persoane, și care pot fi dovedite prin bilet sau orice altă modalitate de achitare a călătoriei;
- deplasarea persoanelor din motive justificate, precum vaccinarea, îngrijirea/însoțirea copilului, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități ori decesul unui membru de familie;

Rédai Botond

IMUNITATE, ECHILIBRU SI SPORT

Cu ce putem contribui dacă ne dorim un sistem imunitar sănătos și robust? Studiile au arătat că o alimentație echilibrată, bogată în proteine și vitamine, cumulată cu exerciții fizice făcute cu regularitate ne pot ajuta în obținerea unui sistem imunitar sănătos.

Oare cum putem să ne ajutăm în atingerea acestui scop? Din cauza noilor restricții care au intrat în vigoare și a lui Moș Martin, care apare și dispare, trebuie să avem grijă unde și cum desfășurăm aceste activități.

O primă sugestie ar fi **mersul pe jos**. Putem renunța la mașină, la deplasările scurte, 20 de min. pe zi inclus în programul zilnic face minuni pentru sănătate și imunitate.

(continuare pe pagina 5.

O ALEE TERAPEUTICĂ A FOST AMENAJATĂ ÎN POIANA ZÂNELOR

foto: Móga Attila

În primăvara anului 2021, Fundația Pro Borsec a participat la concursul de proiecte organizat de Consiliul Județean Harghita în vederea amenajării unei alee terapeutice. Proiectul a fost declarat câștigător, fondul acordat fiind în valoare de 2500 de lei. Cu sprijinul Primăriei Orașului Borsec, lucrările de amenajare a aleii au avut loc în luna octombrie.

Scopul aleii terapeutice din vecinătatea băilor tradiționale este acela de a atrage turiștii, oferându-le, pe de-o parte, o activitate în plus, iar pe de altă

parte, atrăgându-le atenția asupra unei forme de tratament alternativ, pe cât de simplu, pe atât de eficient. Tot ce au de făcut este să se descalțe și să se plimbe pe parcelele amenajate cu diferite ma-

teriale (nisip, conuri de brad, pietre de râu, mușchi, lemn etc.). Diversele texturi oferă un adevărat masaj la tălpi, stimulând punctele reflexogene, circulația sanguină, ajută la relaxare, în cazul copiilor contribuie la prevenirea sau corecția platfusului, îmbunătățirea posturii și a echilibrului. Parcurgerea traseului, mai ales în combinație cu îmbăierea picioarelor, face parte din terapia inițiată de bavarul Sebastian Kneipp.

Lucrările de amenajare au fost efectuate prin forțe proprii și organizate în formă de clacă.

Aleea s-a amenajat cu forțe proprii, timp de două zile locuitorii au participat la clacă. Dorim să adresăm mulțumiri doamnei Fazakas Emese și Cotrigășanu Cristinei pentru conceperea, proiectarea și participarea la amenajarea aleii terapeutice. Multe mulțumiri adresăm și celor care au participat la clacă: Cotrigășanu Cristina, Fazakas Emese, Fazakas Pădurean Ábel, Puskás Attila, Móga Nándor, Bilț Ibolya, Rutter Ilinca, Bajkó Gyula, Bajkó Ildikó, Mosneág Ana-Máira, Mosneág Gellért, Borsos Eszter, Borsos Orsolya, Fazakas Lajos, Szabó Franciska, Szabó Levente, Szabó Tünde, Zsigmond-Kolbert Beáta, Zsigmond Botond, György Krisztina, Gioadă Ramona, Móga Attila, Móga Nándor, Móga Renáta, Móga Ede-Magor și angajații primăriei.

Rédai Botond

(continuare de pe pagina 4.)

Dacă avem și animale de companie de plimbat, este și mai bine! :)

Mersul pe bicicletă, care este o activitate din ce în ce mai populară în rândul tuturor grupelor de vârstă, este o modalitate excelentă de a te antrena și de a ajunge acolo unde ai nevoie în fiecare zi.

Joaca cu copii. Energia lor este inepuizabilă și adoră să petreacă timp cu adulții jucăuși, așa că este încă o oportunitate de a face exerciții fizice.

În principiu, specialiștii spun că sistemul nostru imunitar nu are nevoie de niciun ajutor în vederea protejării sănătății. Dar noi avem tendința de a-l "ajuta". Asta înseamnă că ne cumpărăm suplimente alimentare, vitamine, minerale.

Putem ajuta sistemul nostru prin consumul de fructe și legume proaspete, prin renunțatul la fumat, de exemplu, prin odihna sănătoasă și printr-o igienă corect făcută.

La fel, putem ajuta sistemul nostru imunitar prin adoptarea unei diete echilibrate, a unui regim de viață sănătos.

Reducerea stresului sau a factorilor de stres este o metodă bună de a întări sistemul imunitar.

Și am ajuns la metoda mea preferată, exercițiile fizice. Sportul, practicat cu regularitate, e unul din pilonii cei mai importanți ai unei vieți echilibrate.

Ce face sportul? Ajută la o stare generală de bine, de sănătate, ceea ce implică susține sistemul imunitar. Ajută la

o mai bună circulație a sângelui, ceea ce duce la oxigenarea eficientă a organelor.

Din pricina restricțiilor, nu mai putem ține activitatea noastră săptămânală la sală cu fetele. Dar ne-am reinventat! Am început să propunem efectuarea unor exerciții în serii pentru întărirea diferitelor grupe musculare. (ex. plank-ul).

Aceste provocări sunt cronometrate și filmate. Le avem postate într-un grup unde ne amuzăm una de alta.

În concluzie zic așa: important este să nu ne lăsăm! Încercăm să trecem peste această perioadă, peste acest virus prin întărirea imunității prin mișcare, sport și alimentație echilibrată!

Bordanciuc Julianna

SE POT DEPUNE CERERILE PENTRU AJUTORUL DE ÎNCĂLZIRE

Consumatorii vulnerabili care vor să beneficieze de ajutor de încălzire în acest an pot depune cererea și documentele necesare până la data de 20 noiembrie. 2021-10-18226

Legea consumatorului vulnerabil prevede un termen general – data de 15 octombrie – pentru depunerea cererii, însă în acest an va exista o excepție, termenul fiind data de 20 noiembrie, datorită faptului că legea abia a intrat în vigoare și că ajutorul se va acorda începând cu luna noiembrie.

Mai jos vă redăm cele mai importante informații pentru a putea depune documentația necesară.

Venitul mediu net lunar până la care se acordă ajutorul pentru încălzire este de: 1.386 lei/persoană, în cazul familiei, 2.053 lei, în cazul persoanei singure.

ACTE NECESARE ÎN VEDEREA DEPUNERII DOSARULUI:

1. Cerere și declarație pe proprie răspundere pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței - formulare tip (se poate solicita la sediul Primăriei – Biroul Asistență Socială)

2. Copie după actele de identitate pentru toți membrii familiei;

3. Certificate de naștere pentru copiii

minori sub 14 ani;

4. Acte din care să rezulte calitatea titularului cererii față de locuința pentru care solicită ajutorul:

- proprietar: copie contract de vânzare – cumpărare, extras de carte funciară;

- chiriaș: contract de închiriere valabil la data depunerii;

- împuternicit: împuternicire din partea proprietarului locuinței sau a titularului contractului de închiriere (contract de comodat înregistrat la organele competente)

Acte doveditoare privind veniturile nete lunare realizate de către membrii familiei în luna anterioară depunerii cererii.

Certificat de stare materială (eliberat de Primărie).

Dovadă deținere autoturism/ motocicletă (Taxe impozite Borsec) - carte de identitate pentru cei care dețin.

Adeverință fiscală.

LISTA BUNURILOR CE CONDUC LA EXCLUDEREA ACORDĂRII AJUTORULUI PENTRU ÎNCĂLZIREA LOCUINȚEI

Bunuri imobile

Clădiri sau spații locative, altele decât locuința de domiciliu;

Terenuri de împrejmuire a locuinței și curtea aferentă și alte terenuri intravilane care depășesc 1.000 mp în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală .

Bunuri mobile, aflate în stare de funcționare

Autoturism și/sau motocicletă cu vechime mai mică de 10 ani;

Două sau mai multe autoturisme și / sau motociclete cu o vechime mai mare de 10 ani.

Autovehicule: autoutilitare, autocamioane de orice fel cu sau fără remorci, rulote, autobuze, microbuze;

Șalupe, bărci cu motor

Utilaje agricole: utilaje de prelucrare agricolă

Utilaje de prelucrat lemnul

Depozite bancare cu valoare de peste 3.000 lei

Suprafețe de teren, animale și păsări a căror valoare netă de producție anuală depășește suma de 1.000 euro pentru persoana singură, respectiv suma de 2.500 euro pentru familie

Pentru informații suplimentare vă puteți adresa biroului de asistență socială la numerele de telefon 0266 337 001 sau 0742 747 417 (Szöcs Ágnes).

Rédai Botond

ZECI DE CĂRȚI CUMPĂRATE PENTRU BIBLIOTECA ORĂȘENEASCĂ

Mai multe volume în limba maghiară și în limba română au fost cumpărate de către Primăria Borsec pentru Biblioteca Orășenească. Peste 9 mii de lei au fost cheltuiți în acest scop.

Biblioteca Csibi Ingrid a explicat faptul că la întocmirea listei de cumpărături s-au luat în considerare preferințele cititorilor. În privința temelor paleta este largă: literatură pentru copii, cărțile de dragoste, thrillerul și operele literare din bibliografia școlară se numără printre cărțile care au fost achiziționate.

Din fondurile disponibile au fost cumpărate 159 volume în limba maghiară și 107 în limba română, cărțile fiind livrate deja au și fost puse la dispoziția cititorilor. După spusele

lui Ingrid, biblioteca orașului Borsec este într-o continuă dezvoltare în ultimii ani. Datorită achizițiilor anuale de cărți, numărul celor cu abonament a crescut exponențial, depășind deja 400. Primăria achiziționează în fiecare an cărți pentru biblioteca locală, anul trecut fiind cumpărate 80 de volume în limba maghiară și 128 în limba română.

Scopul acestor achiziții este de a atrage cât mai mulți vizitatori/ cititori la bibliotecă, iar numărul celor care folosesc serviciile instituției să fie cât mai mare.

În acest moment biblioteca orășenească dispune de un fond de peste 60 de mii de volume, iar numărul cărților disponibile este în continuă creștere.

Rédai Botond

PRIN VECINI PRIN ZONELE SĂTMĂRENE

foto: Kolbert Tünde

În ultima vreme ne-am plimbat pe meleaguri îndepărtate, iar cu această ocazie am vizitat timp de două zile județul Satu Mare. Mai exact, am vizitat micul oraș Carei. Am avut obiectivul punctat, oprindu-ne într-un singur loc pentru o vizită, la biserica din satul Căpleni. De mult timp mă gândeam cu entuziasm la clădirea albă care se înalță deasupra dealurilor, vizibilă fiind de departe. Biserica evanghelică din secolul al XIII-lea este cel mai vechi monument roman intact din Transilvania. Ca și cum ar demonstra: orice se poate întâmpla, pot trece secolele, vremurile și imperiile se schimbă, dar piatra rămâne. Credincioșii, sașii luterani, au părăsit satul, iar biserica este ca o amintire lăsată în urma lor.

Primul obiectiv turistic al orașului, restaurat din fonduri europene, este castelul și parcul său. Pentru cei care vizitează orașul, este un obiectiv care nu trebuie ratat. În interior, vizitatorul este întâmpinat de multe obiective turistice (dormitoare, bibliotecă, capelă, sala de trofee de vânătoare, panoptic etc.) și un ghid profesionist. Într-o oră și jumătate putem afla multe despre istoria orașului și a regiunii. Plimbându-ne în centrul orașului, ne putem întâlni cu mari personalități literare: vedem statuile lui Petőfi, Ady Endre și Otilia Marchis (Itóka), Kafka Margit. Dacă timpul ne permite, putem merge pe jos până la Casa Memorială Kafka. Clădirea Primăriei, balconul fostului han de vânătoare, Szar-

vas, ne amintește de vremuri mari (ne-a spus ghidul nostru care cunoaște istoria locală): de aici a văzut-o Petőfi pentru prima oară pe Szendrey Júlia, apoi a cunoscut-o la balul local. Tot aici s-a întâlnit pentru prima dată și cu Teleki Sándor, poet revoluționar și aristocrat.

La doar 5 km de Carei, Căpleni este un sat cu o istorie de peste 800 de ani, unde i-am vizitat pe cei care sunt în visele lor eterne, pe cei din familia Károlyi. Aceștia sunt îngropați în capela de lângă mănăstirea franciscană, din anii 1700 până în zilele noastre. Membri din familia Károlyi, împrăștiați în întreaga lume (cca. 70 de oameni), toți au locul final aici, lângă strămoșii lor. Actuala biserică și impozantul mausoleu au fost proiectate

de un prieten al familiei, celebrul arhitect Ybl Miklós, păstrând stilul și dimensiunile vechii biserici. Tavanul este renovat și pictat. Podoaba mausoleului este opera lui Pietro Bazzanti din Florența: sculptură Hristos răstignit, din marmură de Carrara. Cel mai vechi sarcofag „rezident” este din anul 1653, cele mai noi două locuri de odihnă din anul 2010 aparțin lui Nagykarolyi Károlyi Antal și Nagykarolyi Károlyi Consuelo (Horthy Istvánné). Ne-au mai spus un lucru interesant, dintre cei 36 de „rezidenți”, doar numele membrilor familiei aristocrate sunt sculptate pe ramă. Cei cu rang mai mic sunt postați anonim, dar totuși există și o evidență a acestora.

Pe locul templului sfințit în cinstea Sfântului Antonie de Padova, conform evidențelor contelui Károlyi Sándor, în 1080 se afla o mănăstire și o biserică benedictină, construită de clanul Kaplony. La intrarea în mausoleu, o piatră rămasă din prima biserică, datând din 1080, din suportul de apă sfințită și o rămășiță a unei coloane prezintă mesajul: piatra rămâne!

Din momentul în care ne prezentăm le solicităm ghid, călugărul mănăstirii ne prezintă viața franciscanilor de lângă mausoleu și apoi ne conduce prin mănăstire. Putem vedea o chilie monahală, biblioteca mănăstirii, din care în vremurile „grele”, au dispărut cele mai valoroase cărți și tipărituri antice.

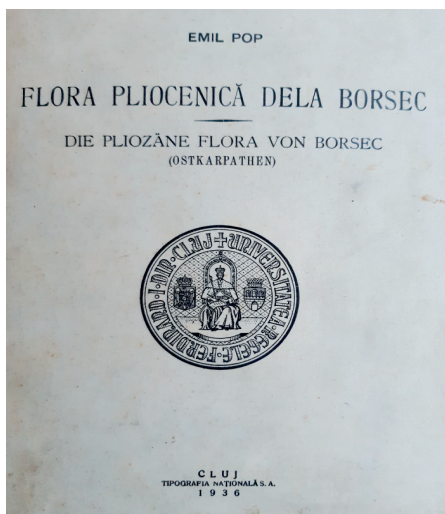
A fost o vizită cu o mare valoare educativă...

sursa foto: <http://hartainteractiva.galsudvestsatmare.ro>

FLORA PLIOCENICĂ DE LA BORSEC DE EMIL POP

Autorul prezentei cărți, Emil Pop (1897-1974) a fost biolog, profesor universitar și academician. A fost de mai multe ori la Borsec, unde a studiat flora pliocenică din zona Tinoavei. În anul 1936, la Tipografia Națională S. A. i-a apărut cartea "Flora pliocenică de la Borsec".

Despre era pliocenă știm că a început acum cca. 5 milioane de ani și a ținut până acum cu 3 milioane de ani în urmă (deci a ținut două milioane ani). Autorul trece în revistă cercetătorii care au mai studiat flora acestei zone: inginerul I. Kantner în 1886 a strâns 10 plante pliocene și le-a trimis la Institutul Geologic din Budapesta pentru determinare. În 1981, A. Koch a strâns 70 de fragmente „cu impresii vegetale!”, din care M. Straub a determinat 14 specii. În 1906/1907, profesorul F. Pax a studiat regiunea și flora fosilă din Borsec. A identificat 3 noi specii. După Primul Război Mondial, I. Atanasiu a colectat un bogat material din flora manelor pliocenice de la Bor-

fotografii: Farkas Aladár

sec. Protescu din București a colectat 32 eșantioane care au fost consultate și de Emil Pop. Dumnealui, în perioada 15-18 mai și 10-13 septembrie 1931 și 31 mai-7 iunie 1933, a fost la Borsec și a strâns un bogat material (1200 de bucăți) ce a fost dus la Muzeul botanic din Cluj. „Este considerată cea mai completă colecție de plante din pliocenul de la noi”. Flora de la Borsec este foliară. Din cele 1500 eșantioane au ieșit la iveală multe flori, fructe și semințe, dar și solzi de muguri și tulpini. Lemnele fosile găsite n-au putut contribui cu nimic la reconstituirea pădurii din Borsec.

În cartea sa, autorul enumeră cu lux de amănunte speciile identificate, dar lăsăm pe seama specialiștilor enumerarea lor. De numele lui Emil Pop se leagă și identificarea speciei "Betula" care din 1934 este ocrotită, fiind o specie din era glaciara rămasă intactă în Hârmășiget.

Cartea prezintă și o bibliografie detaliată (164 titluri) și XXI. tabele cu diferite specii găsite și identificate.

Farkas Aladár

INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

Decese

Varadi Iosif	1960.09.04-16.10.2021
Elhart Olga	1952.03.19-25.10.2021
Eigel Erzsébet	1942.09.22-23.10.2021
Eigel Ileana	1932.08.08-14.10.2021
Birman Gheorghe	1949.12.01-2021.10.07
Molnar Bela	1968.01.03-26.09.2021
Kulcsár Vilmos	1959.07.08-29.09.2021

ȘAH CU VODĂ COSTEL

Albul la mutare. Mat în cinci mutări!

Vă prezentăm rezolvarea diagramei de șah din ziarul local Izvoarele din luna septembrie 2021.

Rezolvare: Vodă Costel
1Dh7+!!-Cxb7
2Cg6+-Rg8
3Nd5#

Vă prezentăm o nouă diagramă de șah și pasionații de șah sunt rugați să ne dea soluțiile pentru rezolvarea problemei (la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec sau prin email la adresa: turism.borsec@gmail.com). Rezolvarea diagramei se va publica în numărul următor al ziarului local Izvoarele.

**COLECTAREA SELECTIVĂ
A DEȘEURILOR DIN
POARTĂ: luni 15 noiembrie
2021.**

PRIMĂRIA ORAȘ BORSEC

STR. CARPAȚI, NR. 6/A

Redactori: Nicolae Ciupudean, Daniela Hangan, Vodă Costel, Rédei Botond, Fazakas Emese, Farkas Aladár

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl

Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni

ISSN 2601 - 1018